GAZETA KRAKOWSKA

Nro 104.

Z KRAKOWA DNIA 30 GRUDNIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na siedmem Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 11 *Grudnia* 1821. Zgromadzenie Reprezentantów przystąpiło do wyboru Urzędników i przez skutek sekretnego kreskowania obranemi zostali z większości kresek:

Senatorem Józef Leopold Wasserrab dotychczasowy Sędzia Pokoiu.

Sędziami Appellacyynemi: 1. Marcin Soczyński dotychczasowy Sędzia Trybunału I. Instancyi. 2. Wincenty Gełuchowski dotychczasowy Sędzia Appellacyyny.

Sędziami Pokoiu Miasta Krakowa: 1. JX. Teodor Sołtyk Kanonik Katedralny Krakowski. 2. Baltazar Trzeciński Assessor Seymu. 3. JX. Jan Dzianott i 4. Woyciech Like dotychczasowi Sędziowie Pokoiu.

Zastępcami na wypadek zdarzonego wakansu: 1. Maciey Mączeński Syn i 2. Jakób Czerniński Obywatele.

Sędzią Pokoiu Okręgu Mogilskiego obrany iednomyślnie Obywatel Jan Kanty Krzyżanowski.

Sędziami Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego: 1. Franciszek Łącki, Obywatel iednomyślnie. 2. JX. Józef Hudek i 3 Sylwester Rath dotychczasowi Sędziowie Pokoiu.

Zastępca JX. Jan Kaystura Sędzią Pokoiu Okręgu Krzeszowickiego i JX. Władysław Starczewski Kan[illegible] Katedralny Krakowski.

Zastępcą Obywatel Jan Kadłubowski.

Sędziami Trybunału I. Instancyi: 1. Tadeusz Krzyżanowski dotychczasowy Adwokat Sądowy. 2. Andrzey Kalinka bywszy Radca Prefekturalny. 3. Piotr Bartynowski Obywatel.

Zastępcą: Obywatel Jacek Habowski.

Repr: Józef Hr. Wodzicki przed wyborami zabrawszy głos wyrzekł:

Wybor Urzędników sekretnemi kreskami w pierwiastkowym swym postanowienia miał pewnie zasadę bezstronności i wewnętrznego każdego z Członków przekonania; patrząc na Mężów grono Izby składaiących ani wątpić można, iż te a nie inne powody wyborem naszym kierować będą, ośmielam się iednakowoż

zdanie moie otworzyć z bezstronnością zupełną nie będąc bowiem złączony, ani krwią, ani ścisłą przyiaźnią z żadnym z wychodzących Urzędników, mniemam bydź naszym obowiązkiem szczególnie w kraiu tym swobodnym, szczęśliwym, lecz małym i ubogim, gdzie żadne dotacyie i nagrody pieniężne za zasługi mieysca mieć niemogą, mieć szczególnieyszy wzgląd, że opinia publiczna, o potwierdzenie zasługuiącego na to Urzędnika w iego posadzie powinna bydź od Narodu naysprawiedliwszą, a dla Urzędnika nayszlachetnieyszą nagrodą, dla wszystkich zaś Urzędników do pracy i gorliwości nayskuteczznieyszym bodźcem; podług mego przekonania Sąmamy takich Urzędników wzawodzie Sądowniczym iako też administracyynym każdy więc daleki od wrażenia, prośb lub uprzedzeń pewnie postępowac będzie podług swego przekonania, maiąc iedynie na celu dobro publiczne bez osobistości, z uwagą, iż zatwierdzaiąc Urzędnika, iuż obeznanego z obowiązkami wie każdy iakim był i iąkim będzie, obieraiąc nowego z naylepszemi zaletami, każdy na nadziei ich zasadzać się musi.

Repr: Kadłubowski przymawiaiąc się wyboru Urzędników Sądowych zwracał uwagę na Art. 19 Konstytucyi, i gdy z tego artykułu Konstytucyi trwa ieszcze kwalifikacyia Kandydatom odnosząca się iedynie na umieiętność czytania i pisania, wniosł, iż powierzanie Szali sprawiedliwości Osobom w prawie nieobeznanym, wystawia na niebezpieczeństwo maiątek honor i osoby Obywatelskie, tem bardziey, gdy z Art: 18 Konstytucyi Sądownictwo iest niepodległe, a tak wolno Sędziemu oświadczyć swe zdanie w sądzeniu podług upodobania, gdy następnie Sąd I. Instancyi z przepisów prawa obowiązany wykryć i karać popełnione przestępstwa, występki i zbrodnie, na czem wiele dobru Narodu zależy, przeto zbrodniarz oddany dla wyprowadzenia istoty czynu Sędziemu mniey w prawie biegłemu znaydzie łatwość uwolnienia się od kary, i przez to samo zachęcony zostanie do dalszych zbrodni.

Na osmem Posiedzeniu Seymu dnia 12 Grudnia 1821 r.

Repr: Hr. Wodzicki Członek Kommissyi Skarbowey przedstawił opinią teyże Kommissyi za przyięciem proiektu Senatu do uchwały ustanawiaiącey Kompetencyą dla Kościoła Parafialnego Czernichowskiego.

Izba Prawodawcza zważywszy potrzebę tymczasowego zaopatrzenia Kościoła Parafialnego Czernichowskiego w kollacyi Rządowey zostaiącego w fundusz odpowiadaiący utrzymaniu dostateczney liczby Kapłanów i posługi religiyney przy tymże Kościele, a to dopóki fundusze Zgromadzenia Roraatystów przy Kościele Katedralnym Krakowskim przez Nayiaśnieyszych Królów Polskich ustanowionego, od zeszłych Rządów za opłatą Kompetencyi na Skarb zaięte, z których potrzeby rzeczonego Parafialnego Kościoła opatrywanemi bydź powinny, do swego właściwego w zupełności nie wrócą przeznaczenia, zamieniaiąc w prawo proiekt Senatu, postanowiła iednomyślnie wypłacenie Kościołowi Parafialnemu Czernichowskiemu Kompetencyi corocznie po 2200 Złdol. z tą uwagą podług opinii Kommissyi Skarbowey ażeby przyimowanie Wikaryusza nie Kommendarzowi, ale Wła-

dzy wyższey Duchowney było poruczone, pobieranie zaś 2200 Złpol. za kwitem każdey respective osoby działo się.

Repr: Soczyński Prezydniący w Kommissyi Skarbowey odczytał proiekt Kommissyi Skarbowey zmnieyszenia kwoty 1000 Złp. na Fiiakra dla Professora Kliniki oznaczoney na 400 Złp. z powodu iż taniey Fiakier ugodzony bydź może.

Izba Prawodawcza proiekt ten Senatowi do urzędowego użycia przesłać postanowiła.

Repr: Kozłowski wniósł potrzebę zmnieyszenia opłat stęplowych szczególniey co do wpisów dodatkowych i prośb do Władz wyższych na papierze stęplowym ceny Złp. 2 uciążliwie dla Obywatela opłacać się winnych.

Marszałek Seymu wezwał Reprezentanta Kozłowskiego o złożenie wniosku na piśmie, a ten Senatowi do urzędowego użycia przesłany zostanie.

Repr: Soczyński odczytał wniosek uwolnienia od podatku Osobistego Sędziów Pokoiu i Wóytów iako za pełnienie powierzonych obowiązków niepobieraiacych żadney pensyi z Skarbu publicznego.

Izba Prawodawcza wniosek ten Senatowi przesłać postanowiła.

Repr: Mąkólski w przekonaniu o ciągłey dażności do publicznego dobra wszystkich Członków Reprezentacyi narodowey i Rządzącego Senatu zabrał głos w przedmiocie odnoszącym się z iedney strony do ludzkości i Sprawiedliwości, z drugiey do pomnożenia dochodów kraiu bez nayzmnieyszego ciężarów publicznych powiększenia, przedstawił zatem, że gdy kilkuletnie doświadczenie okazało iż pomimo nawiększego usiłowania aby wydatki publiczne zwiększonemi nie zostały, przecież Reprezentacyia powodowana głosem ludzkości zniewolona została, z grosza publicznego zasłaniać od nędzy tych, którzy w usłudze publiczney siły swoie stargali, a maiąc wzgląd na naturalny bieg życia ludzkiego przewidywać można iż żądania Urzędników wstanie niemożności pełnienia swych obowiązków zostaiących lub pozostałych po nich wdów i sierot licznieyszemi stać się muszą, odwołuiąc się przeto do proiektu obmyślenia funduszu na pensyie emerytalne poprzednim Reprezentacyiom wniesionego i do Senatu przesłanego, uczynił wniosek zażądania od Senatu inicyatywy, przyczem dowodził niedostateczność przeszkod stawianych niemożności inicyowania stósownego proiektu z powodu szczupłey liczby Urzędników, a zatem obmyślić nie mogącego zapasu, iak równie z powodu, że nie wszyscy Urzędnicy będąc dożywotniemi niemoglíby bydź zniewolonemi do Kontrybuowania na fundusz z którego możeby niemogli korzystać.

Izba Prawodawcza wniosek powyższy Reprezentanta Mąkólskiego Senatowi przesłać postanowiła.

(Dalszy ciąg w następuiącym Nrze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 17 Grudnia.

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego

Uwiadomia publiczność, iż dostrzeżone zostały w cyrkulacyi fałszywe pieniądze.

1mo. Talar Pruski pod r. 1792 z popiersiem Króla Fryderyka Wilhelma, mogący bydź rozpoznany przez to, iż iest

niedosyć wyrażny i wydatny w różnych częściach herbu Państwa i w literach napisu po obu stronach. Popiersie Monarchy, nie iest dosyć wypukłe i czarność w różnych mieyscach tak popiersia iako i herbu przez posrebrzenie przebiia się.

2do. Talar Pruski z popiersiem teraźnieyszego Króla Fryderyka Wilhelma III pod r. 1818; iest on dosyć łatwy do rozpoznania, po kolorze czarniawym posrebrzenia, tak, iż pieniądz wydaie się, iak gdyby okopcony został. Popiersie Monarchy, herb Państwa i armatura pod nim, nie maią tey wydatności, ostrości i zaokrąglenia, iak na dobrych talarach spostrzegać można, i wykazuię dosyć widocznie, iż był odlany w formę. Na samym zaś okręgu nie ma zwyczaynego napisu *Gott mit uns*, lecz same kreski ukośnie dawane.

3tio. Dwuzłotówka Polska z r. 1818 łatwo mogąca bydź poznana po kolorze posrebrzenia nie tak iasnym, iak iest samo srebro, po żółtości przebiiaiącey się w różnych mieyscach tego posrebrzenia, szczególniey tych, które są wypukłe, tak w popiersiu Monarchy, i w herbie.

4to. Dziesięciogroszówki Polskie z r. 1816 maiące podobnież posrebrzenia niedoskonałe, przez które w wielu mieyscach szczególnie wypukłych, żółty kolor mosiądzu, z którego są odlewane, przebiia się; herb w różnych częściach iak gdyby zalany, równie iako i laur z drugiey strony pieniądza będący.

5to. Dwuzłotówki Polskie pod r. 1818, Dwuzłotówki Xięztwa Warszawskiego z r. 1813 i z r. 1814, 10ciogroszówki Polskie z r. 1821 i 10ciogroszówki Xięztwa Warszawskiego z r. 1813; te wszystkie pieniądze bardzo łatwo iest poznać, gdyż nie są nawet posrebrzane; są odlane z cyny, którey kolor znaiomy iest wszystkim, nie maią brzęku, ani tey wydatności, ostrości i zaokrąglenia w różnych częściach popiersia lub herbu, iakie tylko przez mocne uderzenie stęplem, wytłoczone na metalu bydź mogą. Tego rodzaiu fałszywe pieniądze z cyny odlewane, dostrzeżone zostały w różnych Woiewództwach, a lubo prawie zawsze, zaraz przy pierwszem ich w kurs wydawaniu, winowaycy są schwytani, oddawani do sądu i karani, wypada iednak, ażeby właściciele lub rządcy wiosek, ostrzegali szczególniey włościan, iako nie mogących czytać obwieszczeń kraiowych, ażeby ci byli uważnemi na pieniądze, i te, któreby im się podeyrzane zdawały, dla dokładnieyszego rozpoznania do zwierzchności swoiey oddawali, zatrzymuiąc zawsze tych, którzy takowe pieniądze w kurs puszczaią. — Wreszcie wzywa się wszelkie Władze Skarbowe i Policyyne, do dawania baczności na wyżey opisane fałszywe pieniądze, w celu ukarania winowayców i ochronienia tak publiczności iako i Skarbu od szkody.

Działo się w Warszawie d. 15 Grudnia 1821 r.

Dyrektor *Bieńkowski.* Kontroller Jeneralny Karol *Hoffmann.*

Z Paryża d. 12 Grudnia.

P. Bazir zdaiąc d. 10 izbie Deputowanych sprawę o prośbach, wymienił także iedną od mięszkańca Paryzkiego naznaczskie Haly w treści: ażeby uchwaloną została ustawa, któraby odiuwała cenzurę ale razem dokładnie oznaczyła granice, których gazetom i pismom czasowem nie wolno przestępować, z wnioskiem odesłania iey do kommissyi, która ma zlecenie

roztrząsnąć proiekt do nowey ustawy względem przedłużenia cenzury. Przeciw temu powstał P. Castelbajac, gorliwy roialista, i żądał, aby na tę prośbę prezes rady Ministrów, a zwłaszcza Minister spraw węwnętrznych odpowiedzieli. W mowie swoiey powstał przeciw wszystkim Ministrom, iż czyste uczucia izby, a mianowicie prawey strony przed Królem spotwarzyli, a w szczególności mowił przeciw Ministrowi spraw zagranicznych, Baronowi Pasquier, iż na przeszłorocznych posiedzeniach nie wstydził się wyrazić: że Ministrowie nienawidzą roialistów, ponieważ są prawdziwemi rewolucyionistami. Wyraz rewolucyionistów zwrócił na samych Ministrów; gdyż chcieć rewolucyi nie oznacza nic innego, iak chcieć zmiany dotąd istnieiących rzeczy, a zatem ten zarzut co do słowa tycze się Ministrow, ponieważ zasady konstytucyi, które zupełną wolność druku zapewniaią, przez posuwane rok z roku samowolne środki znieść usiłuią. "Król (mowił daley) za powrotem do kraiu przodków swoich nadał równie mądrą iak rozsądną i zgodną z iego męztwem, z iakim 25-letnie wygnanie znieść umiał, ludowi swemu konstytucyią, która iest owocem iego rozwagi i wysokich uczuciów, i moc ustaw sądził bydź ze dostateczną do zapewnienia nadanych ludowi swoiemu swobod i do usunięcia nadużyciów. Lecz Ministrowie staraią się w niego wmowić, że lud nie iest ieszcze zdatnym do używania tych praw i samowolność panować powinna. Jeżeli izba Deputowanych tak istotnie iest nieprzychylną Królowi i zasady iey sprzeciwiaią się zasadom Monarchii; ieżeli iest nie godną zaufania Monarchy, tedy należy ią natychmiast rozwiązać; ale ieżeli przeciwnie iest spotwarzoną, tedy potwarcy powinni ustąpić i obowiązkiem iest Ministrów, aby się oddalili.,, — Minister sprawiedliwości de Serres odpowiadaiąc na te zarzuty, które mieniąc bydź bezdowodnemi, wyraził między innemi: "Niektórzy mowcy tak mocno powstaią przeciw Ministrom, iż znaczną liczbę członków izby przeciw nim obruszyli; lecz nie wypływa ztąd ieszcze, ażeby zaufanie większości izby utracili, a chociażby i tak było, nie iest to ieszcze dostateczną pobudką, ażeby z urzędów swoich ustąpić musieli. (Wielkie poruszenie w izbie.) Minister mowił daley: Tak iest, Mci Panowie, ieżeliby teraźnieysi Ministrowie z swoich urzędów ustąpić musieli, tedy potrzeba wprzód przygotować żywioły do nowego systematu administracyi; potrzeba dowieść, iż inny systemat mieć będzie za sobą większość izby. Niektóre przeszkody mogą bieg iey wstrzymywać; lecz zastanowić się należy, czyli Ministrowie tylko są tego przyczyną i czyli nie sama izba.,, — Po nim mowili przeciw Ministrom Hr. de Salaberry i Margr: Chauvelin, i wypadkiem całego tego sporu było, iż powyższą prośbę odesłano do prezesa rady Ministrów i Ministra spraw wewnętrznych.

Onegday ieden tylko z Ministrów Xże Richelieu pracował z Królem. W wieczor rozeszła się pogłoska o zmianie Ministrów; lecz dotąd się nie potwierdziła.

Gdy nowy biskup do Perigueux przybył, został niejaki Gevod, oyciec 8

dzieci za dług 514 Fr. do więzienia wzięty. Natychmiast rozkazał prałat tę summę wypłacić, od którey wierzycielka 114 Fr. odstąpiła.

List z Marsellii na końcu Listopada pisany donosi: Znayduie się tu przeszło 10 Niemców, Polaków, Piemontczyków i Francuzów, którzy chcą się do Grecyi dostać dla walczenia za iey sprawę. Połączyli się tym końcem wszyscy, złożyli co mieli pieniędzy i otworzyli składkę, na którą w pierwszych dniach podpisano tu 800 Fr. Staraią się także utworzyć związek, którýby trudnił się na przyszłość przesełaniem spieszących na pomoc Grekom Europeyczyków; ale trudno, żeby im się udało, chociaż niektóre tuteysze Greckie domy wspieraią ich zamysł. — W Liwornie zakupuią wiele potrzeb woiennych dla Peloponesu.

Z Londynu d. 14 Grudnia.

Parlament zbierze się dopiero d. 5 Stycznia.

Rząd Irlandski ostygł cokolwiek z wielkiego przestrachu i zawieszono obwiedzenie stolicy Dublina przekopem. Duchowieństwo, osobliwie Katolickie, przykłada się bardzo do utrzymania spokoyności. Dowiaduiemy się iednak, że w wielu parafiiach poprzylepiane zostały kartki, w których zagrożonemi są wypłacaiący dziesięciny wielkiemi karami. Na przypadek potrzeby uzbraiaią tam 3000 oddalonych ze służby żołnierzy.

Gazeta Goniec zawiera: Upoważnionemi iesteśmy donieść, że posłany do Dublina batalion gwardyi Królewskiey nie iest przeznaczony do uśmierzenia rozruchów, ale do utrzymania straży w zamku tamteyszym, rząd uważa bowiem zaburzenia w Irlandyi iako z przyczyn mieyscowych pochodzące, ale nie iako spisek przeciw rządowi. Spodziewa się, że oni wkrótce usmierzonemi zostaną, i dla dopięcia tego porządanego celu, iako też nakłonienia szlachty i kapitalistów do przepędzenia przynaymniey części roku w swey oyczyznie, postanowił Król co rok odwiedzać Irlandyą (ieżeli mu stan zdrowia dozwoli,) ponieważ obecność iego przyłoży się do iedności, którey inną drogą trudno zaprowadzić.

W liście z Limerik pod d. 3 Grudnia czytamy: Przed niedawnym czasem przybyła znaczna liczba łotrów do domu P. Reymond w Hollywood i zabrała wszystką iego broń. P. Reymond nie znaydował się właśnie w domu i za powrotem rzekł: że gdyby był obecny, rabusie z utratą tylko iego życia zabrać mogliby byli broń iego. Na to odezwał się ieden z służących, że zna tych łotrów. Rozeszło się iego oświadczenie i tayny sąd łotrów skazał go na śmierć. Kupa, którey herszt polecił uskutecznienie tego wyroku, wpadła wczoray wieczór do domu P. Reymond, porwała nieszczęśliwą ofiarę, wyprowadziła w pole i rozstrzelała. Ten którego oni ofiarą swey zemsty oznaczą, trudno aby iey uszedł.

Gazeta Examiner pisze: Włościanin Irlandski nie może o pocie swoiego czoła dostarczyć dla siebie dosyć żywności i odzienia: iest na pół zgłodniały i na pół nagi. Sniadanie iego, obiad i wieczerza składa się z ziemniaków, a o przysmaczku — maszlące — myśleć teraz nie może.

Każdego zadziwia bogastwo Alexandra Baring, który przed kilku laty kupił w hrabstwie Norfolk Xiążęcą wieś za 300,000 Fs. Przed dwiema laty przebiegły ten spekulant zarobił na samych papierach Francuzkich 170,000 Fs.

Na wyspach Jońskich (pisze gazeta Morning-Chronicle) zaszły rzeczy daley niżeli w Irlandyi. W ostatnim kraiu nie mogą władze, iakkolwiek sobie łamią głowy, dovść prawdziwego celu zaburzeń; ale na wyspach Jońskich (ieżeli wierzyć możemy postatniem z Zante doniesieniom) poczynione są przygotowania do formalney rewolucyi: 40 do 50,000 broni znaleziono w tem mieście i 5 osób stracono.

W wychodzącym w Nowym Orleanie dzienniku "Przyiaciel Praw,, znayduie się pod d. 15 Października następuiące doniesienie: "Gdy nieuczciwi nieprzyiaciele w byłey stolicy Napoleona znieważaią iego cienie i przy pomnikach Austerlitz i Jena świetność iego sławy zaćmić usiłuią, znaczna liczba znakomitych Obywateli tuteyszych postanowiła uroczystą służbą Bożą obchodzić pamiątkę naywiększego z mężów. Gdy Franklin umarł, wychwalał Mirabeau w narodowym zgromadzeniu Francuzkiem w piękney mowie iego cnoty i zgromadzenie zawdziało na 3 dni żałobę. Smierć Wasingtona wzbudziła także głęboką we Francyi żałobę, w którey na owczas Napoleon panował, i ieden z naycelnieyszych mowców miał na pochwałę zmarłego żałobną mowę. Przystoi zatem, aby współziomkowie Franklina i Wasingtona Bohaterowi Francyi takie same złożyli honory, iakie Francyia znakomitym ich ziomkom okazała. Wszyscy ci, którzy pragną męztwu, sławie i gieniuszowi, Francuzkiem lub Amerykańskiem, złożyć hołd uszanowania, zproszonemi są, aby iutro w południe zgromadzili się do ratusza Nowego Orleanu, dla nadania temu obrzędowi wszelkiey uroczystości, iakiey wysoki iego cel wymaga.,,

Z Madrytu d. 1 Grudnia.

Król powróci d. 4 Grudnia z Eskurial do stolicy tuteyszey, w którey panuie spokoyność. Klub Fontana iest ciągle zamknięty. Członki iego zgromadzaią się pod gołem Niebem, obieraią prezesa i sekretarza, i miewaią mowy; lecz skoro zmierzaią do wzniecenia zaburzenia, rozpędza ich siła zbroyna.

Gdy przeznaczeniem teraźnieyszych nadzwyczaynych Stanów iest tylko trudnić się proponowanemi przez Króla środkami, przeto nieustaiąca deputacyia zwyczaynych Stanów odbywa ciągle swoie obowiązki, i miewa często naradzenia z Ministrami.

Stany wydały ważną uchwałę, iż żadna prośba bez dowodów lub zawieraiąca potwarze nie będzie przyiętą.

Prowincyionalna deputacyia Leony oprócz adressu do Króla, w którym prosi go o utrzymanie konstytucyi przeciw czynionem w wielu częściach Hiszpanii przeciw niey zamachom, posłała drugi do nieustaiącey deputacyi Stanów, w którym wyraziła: Powstaie banda, która wynieść się nad cały naród usiłuie, i ieżeli w krótce poskromnioną nie zostanie, tedy targnie się niedługo na Stany, podobnie iak targnęła się iuż na rząd.—

Deputacyia od Awili żąda tylko, aby ustawy panowały, a Król doznawał winnego dla siebie uszanowania.

Pisemko wydane pod tytułem: "Oyczyzna w niebezpieczeństwie," wystawia prawdziwy teraźnieyszy stan Hiszpanii.

Z Włoch d. 8 Grudnia.

Ostatnie pomyślności Greków ożywiły bardzo odwagę spekulantów, którzy im broni i potrzeb woiennych dostarczaią.

Ustanowiona w wszystkich portach kwarantanna iest dla kupców bardzo szkodliwa i wielkie im czyni koszta. Wszystkie przybywaiące z Hiszpanii okręty uważanemi bydź muszą bez różnicy przez 36 dni.

Przybyłe z Odessy do Liworna ze zbożem okręty, przywiozły także młode Greczynki, które im Turcy za złożeniem od każdey po piastrze narzucili pod groźbą, że ie zamorduią. Za przybyciem do Liworna otrzymały zaraz te dziewczęta wolność.

Okazało się teraz, iż rzekomo Greckie rozbóynicze okręty, były istotnie Algierczyków, którzy osadzili ie niewolnikami Greckiemi. — Lord Biron przybył do Pizy w towarzystwie Pani Quiccioli, i wiezie z sobą mnóstwo psów, kotów, pawi i innych zwierząt.

Z Odessy d. 19 Listopada.

Zmianę w Ministeryum Stambulskiem przypisuią tu powszechnie posłowi Angielskiemu Lordowi Strangford, który wszelkich dokłada starań dla urządzenia dyplomatyki Tureckiey na sposób Europeyski. Ale podług wszystkich doniesień zdaie się, że wysoka Opatrzność postanowiła wielki cios spuścić na Sultana i lud iego. Mahmud miał iuż po dwakroć oświadczyć dywanowi, że święte przymierze, równie iak Anglia i Austrya dążą do obalenia Porty i Islamismu, i to iest prawdziwy cel iego zawarcia; ieżeli posłowie Austryiacki i Angielski uymuią się za Portą, tedy dzieie się to tylko na pozór. Dywan i wszyscy Turcy są przynaymniey tego mniemania. Z tego nawet powodu nie przyięto ofiarowanego przez Lorda Strangford w miesiącu Wrześniu wysłania Angielskich kommissarzów do Morei, dla nakłonienia naczelników powstania do przyięcia przebaczenia Porty.

Lord Strangford na pierwszą wiadomość o wtargnieniu Perssów do kraiu Tureckiego, wyprawił dwóch gońców do Ispahanu i Teheran, dla ofiarowania pośrednictwa do zgody. Lecz może i tam nie ufaią Anglikom.

Tu sądzą znowu, że przyydzie do woyny i mówią o zabronieniu wywozu zboża.

Rossyyskie ultimatum nadeszło d. 19 Października do Stambułu. Oddalony Reis Effendy udzielił go zaraz Lordowi Strangford i dodał, że nie będzie przyięte. Podług naszych doniesień do 12go Listopada z Stambułu odbydź się w krótce ma z przybraniem nowych Ministrów stanowczy dywan względem rzeczonego ultimatum.

Przy zaczynaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od Nowego roku 1822, która nowem pismem niezawodnie drukowana będzie, uprasza Redakcyia Łaskawych Czytelników o śpieszne się zgłaszanie.

DODATEK
DO N^ro 104
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 30 GRUDNIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Korfu d. 10 Listopada.

Tymczasowy Grecki rząd w Calamata podzielił oyczyznę na 6 prowincyy, to iest: Epiru, Macedonii, Tessalii, Attyki, Pelopenesu, i Archipelagu. Kongres w Trypolizza składać się będzie z 30 senatorów i zatrudni się naprzód urządzeniem woyska.

Od oblężenia floty Tureckiey twierdze, które się ieszcze Grekom nie poddały, zostaią w naywiększey obawie. I tak Patras w Morei, która zawierała wielkie siły, strzeżoną iuż tylko iest od Turków z Lali. Albańczykowie, którzy większą część osady tey twierdzy stanowili, za nadeyściem Greków po zdobyciu Trypolizy pod mury Patras, opuścili choragwie Mahometa, i chociaż morze bardzo było burzliwe udali się do Missolongi. Uszło z niemi około 700 Turków. Tu Jussuf Basza pełen rozpaczy oddalił się zresztą swoich Turków z Pelopenesu do Lepanto. Pozostali w Patras 1500 Laliotów mieli potem na 4 rogach zapalić miasto i cofnąć się do cytadeli, a mieszkańcy rozpierzchnęli się na wszystkie strony. Zbiegli Albańczykowie za przybyciem do Missolongi oświadczyli się, iż chcą wspólnie z Grekami przeciw Porcie działać i prosili o wolny przechód do kraiu swego przez Etolią, co im dozwolonem zostało. Zbiegłych razem Turków, wzięli z sobą iako Albańczyków, ale wychodząc z Epiru wymordowali wszystkich, chociaż powinowatych religiią, dla opanowania ich rzeczy.

Poymana przez Greków w Trypolizy żona Jussuf Baszy (siostra W. Sułtana) mięszka w Marathan pod opieką Jenerała Patrobey.

Z Tryiestu d. 30 Grudnia.

Doniesienia z Calamata pod d. 10 Listopada są nader dla sprawy Greków pomyślne. Senat przeniósł swoie siedlisko do Trypolizy, zkąd przez uchwały wydaie swoie rozkazy. Po wzięciu ostatniego miasta większa część woyska udała się przeciw Patras, która iest znowu ściśle opasana. W tymże czasie posłanych zostało 8000 Mareotów przez międzymorze Koryntskie przeciw Churszyd Baszy. Ali Basza Janiny wspiera odtąd senat Grecki znacznemi pieniężne-

mi posiłkami dla prowadzenia woyny. Podług iednych listów miał senat w Trypolizy oddać 2 mill. a podług drugich 50 mill. piastrów do rozrządzenia. W zawiezionem przez dwóch Albańczyków o tym darze piśmie, życzy walecznym Hellenistom szczęścia do chwalebnego obrotu ich sprawy i przyrzeka wszystkiemi siłami przykładać się do wytępienia Osmanów. W rzeczonem piśmie podpisać się miał Konstantym, zkąd wnoszą, że głoszona dawniey wiadomość o przyięciu przez niego wiary Chrześciiańskiey, musi bydź prawdziwą. — Odysseusz w Epirze zabrał między innemi Turkom wielkie ammunicyi do Morei przeznaczoney.

Okręty z Korfu głoszą, że oprócz Coron i Modon, ważna twierdza Napoli di Romania poddała się także Grekom przez kapitulacyią. Jeżeli ta pogłoska się sprawdzi, tedy cała Morea znayduie się iuż, wyiąwszy Patras, w ręku Greków.

Podług doniesień z Seres pod d. 15 Listopada Turcy uderzyli powtórnie w znacznieyszey liczbie niż pierwey na warowne stanowisko Greków pod Kassandrą, ale równie bezskutecznie iak pierwszą razą, i większą daleko ponieśli stratę. Niektórzy podaią ią do 7000 ludzi. Przez krwawe te boie kształcą się Grecy coraz bardziey na bitnych żołnierzy.

Na wyspach Jońskich z powodu nakazanego przez Naczelnego Kommissarza Angielskiego rozbroienia wszystkich mieszkańców wszędzie przyyść miało do krwawych bitew. Na niektórych wyspach udali się włościanie do lasów i utrzymuią się zbroyni w zupełnem powstaniu przeciw Anglikom. Naczelny Kommissarz nakazał także, aby do żadnego z portów Jońskich nie wpuszczano woiennego okrętu którey bądź z stron woiuiących, wyiąwszy przypadek burzy, i z przypuszczonym w takowem zdarzeniu okrętem nie utrzymywano żadnych związków pod karą za bunt przeciw rządowi Jońskiemu przepisaną.

Z Lipska d. 9 Grudnia.

Nadeszłe tu listy z Stambułu i z wyspy Hydra donoszą, że reszta Tureckiey flotty przybyła w naysmutnieyszym stanie na Helespont. Z 4 znayduiących się przy niey liniowych okrętów, ieden tylko powrócił. Patras wzięte podobnie iak Trypoliza szturmem zostało. Zginęło w prawdzie przy tem 700 Greków, lecz także większa część ociptysią zey osady Tureckiey zginęła. Potwierdza się także poddanie Grekom Arty.

Perssi przez Anatoliią (mnieyszą Azyą) dążyć maią ku Smirnie.

Z dowodców Tureckiey flotty odebrano wielom życie. Janczarowie są tak niespokoynemi i nieposłusznemi, iż lękaią się naywiększych zdrożności. Państwo Tureckie zdaie się szybkiem krokiem zbliżać do swoiego rozprężenia: głupstwo, barbarzyństwo i despotyzm gotuią iego upadek. — Zaświadczane przez sprawuiącego Francuzkie interessa kosztowne podarunki od Króla Francuzkiego sprawiły w dywanie nieiakie wrażenie.

Od brzegów Menu d. 12 Grudnia.

W czternastym ieszcze wieku odbywały się w Neapolu szermierskie igrzyska, do których wchodzące osoby nazywano Carbonari (Węglarzami.) Papież Jan 22gi w r. 1327 zakazał pod klątwą tego towarzystwa.

Podług naynowszych doniesień w

krajach Barbareskich rozjątrzenie przeciw Chrześcijanom dóyść miało do nayważszego stopnia, tak, iż Porta ieżeli do woyny przyydzie, mieć ztamtąd może naydzielnieyszą pomoc.

Nowo mianowany w Stambule Reis Effendy iest w wieku między 30 i 40 lat. Aże oddawna pracował w wydziale spraw zagranicznych i zna dokładnie stosunki Porty z Dworami Europeyskiemi, przeto mianowanie iego iest nader przyiemne ciału dyplomatycznemu — Pomiędzy Ministrami obcych Dworów w Stambule panuie naywiększa iedność. — Tamże wtargnienie Perssów uważane iest iako zrządzoną przez iednę z wielkich Europeyskich Mocarstw dywersyią na stronę Greków. Twierdzenie to rozszerzane iest dla wzbudzenia tem większey nienawiści i fanatyzmu w pospólstwie Tureckiem.

D. 4 Listopada rozeszła się w Korfu wieść, że dotychczasowy Naczelny Kommissarz Angielski, Jenerał Maitland, zluzowany zostanie przez P. Bentink, a pod nim zostawać będzie Jenerał Oswald, który w r. 1812 odebrał Francuzom wyspę S. Maura.

Twierdze Naddunayskie zapełnione są woyskami Azyiatyckiemi. W Serwii stracono wiele osób, ponieważ odkryć miano związki między Serwiianami i ościenną Macedonią.

Od brzegów Wisły d. 10 Grudnia.

(Z Gazety Berlińskiey.)

Rossyyskie gwardyie, których główna kwatera iest w Minsku, uważać należy na stopniu woiennym, ponieważ dotąd nie daią nikomu ani dymissyi, ani urlopu. Stoiąca w Płocku jazda ma także mieć rozkaz bycia w gotowości do drogi. O dostawieniu rekrutów, co zwykło się dziać w Listopadzie i na kilka miesięcy przedem bywa zapowiedziane, nic iednak dotąd nie słychać.

Rossyianie zwykli swoią wyprawę przeciw Turkom w zimie przedsiębrać. Rząd zawarł znaczne kontrakty na dostawę potrzeb dla woyska. Wszyscy żołnierze nadgranicznego woyska otrzymali niedawno cieplejszą odzież. — Podług zeznania podróżnych stać ma nad Prutem 180,000 ludzi, i ustawicznie nadciągaią ieszcze świeże korpusy, iak gdyby woyna była na wybuchnieniu.

Gazeta Petersburgska umieściła z zagranicznych gazet artykuł, że dywan Turecki nakłonił się iuż był do odciągnienia woysk swoich z Multan i Wołoszczyzny, ale potem zmienił postanowienie swoie, i zdaie się chcieć woyny.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, d. 30 Grudnia, dana będzie Komedyia w 3 aktach, pod nazwiskiem: *Wieczór modny*, czyli: *Chwila płochości.* — Po którey nastąpi Komedio-Opera w 1 akcie: *Obiadek z Magdusią.*

We Wtorek zaś, d. 1go Stycznia 1822 w dzień nowego roku, dana będzie Opera w 3 aktach, napisana przez W. Bogusławskiego, z nowemi wodewillami, pod nazwiskiem: *Cud mniemany*, czyli: *Krakowiacy.*

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Gdy z liczby 105 dębów w sztuce lasu Grabina zwanego przy wsi Mętków w Lipowcu na pniu stoiących w skutek Obwieszczenia z dnia 7 z. m. Nr. 4197 na terminie w dniu 27 z. m. tylko sztuk 56 sprzedanych zostało, Wydział do sprzedaży reszty sztuk

29 przez publiczną licytacyią poiedyńczo za gotowe pieniądze dzień 10 Stycznia 1822 r. oznacza na gruncie wedle warunków przed licytacyią ogłosić się maiących, które prócz tego każdego czasu w Biórze Intendenta Dóbr i Lasów Narodowych pod L. 621 przy ulicy Szpitalney iako i w Mętkowie u Leśniczego Rządowego do przeyrzenia udzielonemi bydź mogą. Życzący sobie przeto nabycia wspomnionych dębów w mieyscu i czasie oznaczonych znaydować się zechcą. — W Krakowie dnia 21go Grudnia 1821 r.

Sobolewski.
Gadomski, S. W.

W dniu 11 Stycznia 1822 r. w Krakowie na Kleparzu w Domu pod L. 47 odbędzie się o godzinie 3ciey po południu w drodze Exekucyi Sądowey licytacyia zatradowanych ruchomości iako to: Zegarów, sprzętów domowych, kanapy &c. niemniey fortepianów, deszczek, na materyiał służących, za gotową zapłatę. — W Krakowie d. 29 Grudnia 1821.

Henr: Salomoński, Kom: Sąd:

W dniu 4 Stycznia 1822 r. o godzinie 3ciey po południu w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w domu pod L. 103 odbędzie się licytacyia w drodze Exekucyi Sądowey, zatradowanego dochodu z mieszkań w domu pod L. 103 sytuowanych, to iest Igo i IIgo piętra, na rok ieden, wydzierżawić się maiących, od dnia 1go Kwietnia 1822 do ostatniego Marca 1823 r. Chcący takowe zalicytować, raczą się w mieyscu i terminie do licytacyi wskazanym z zaopatrzonym vadium złp. 80 zgłosić. W Krakowie d. 29 Grudnia 1821 r.

H. Salomoński, *Kom. S.*

Dnia 26 b. m. i r. między godziną południową i pierwszą na placu idąc od Panny Maryi ku Krzystoforom, zgubiony został otwarty list datowany z *Pilsen w Czechach* z podpisem *Alexandra Bourguignon*, tyczący się interessów familiynych; ktoby go znalazł, proszony iest o oddanie go do Redaktora Gazety, i ieżli żądać będzie, przyzwoitą nagrodę odbierze.

Pisarz Tryb: I. Jost: W. M. Krak. i iego Okręgu. W zadosyć uczynieniu Art: 682 K. P. S. podaie do publiczney wiadomości, iż dnia 5 Maia 1821 r. uskutecznił Komornik Ur. Henryk Salomoński zaięcie domu drewnianego na Piasku pod L. 45 iaki dnia 16 Maia 1821 r. na karcie 153, Nr. 25 w Vol: III Aktów zaięcia hypoteki W. M. Krakowa z Okręgiem, a dnia 31 Maia 1821 r. pod L. 72 od stronnicy 642 do 647 księgi II w Kancellaryi Pisarza Tryb: I. Jost: W. M. Krakowa i iego Okręgu a po upadnięciu terminu, powtórnie d. 11 Sierpnia 1821 r. na karcie 242 pod L. 46 Vol: III. Aktów zaięcia hypoteki W. M. Krakowa, a d. 26 Sierpnia 1821 r. pod L. 82 od stronnicy 687 do 695 księgi III w Kancellaryi Pisarza Tryb: I. Jost: W. M. Krak. i iego Okręgu wpisany. Zaięcie to nastąpiło na żądanie P. Kaspra Brożka Mącznika Obywatela, w Krakowie na Kazimierzu pod L. 47 zamieszkałego Wierzyciela, wymierzone iest przeciwko Pani Tekli 1go ślubu Jankowskiey, 2go Gilbasinskiey, iakie popierać będzie W. Józef Kozłowski Adwokat na Wesoły przy Krakowie pod L. 249 zamieszkały. Dom zaięty z Numeru powołany, leży w Gminie VII Okr. W. M. Krakowa przy ulicy Biskupiey. Lokatorami w tym domu są: Jan Zimoląg Cieśla, Agnieszka Lenartowiczowa, Antoni Wasilewski, Franciszek Waśniewski, Piotr Waitz, Łukasz Bucalski, Benedykt Zenicki i dłużniczka.

Pierwsza publikacyia warunków licytacyi nastąpiła dnia 13 Sierpnia 1821 r. na Audyencyi W. T. I. Jost: W. M. Krakowa i iego Okr. Akt ten zaięcia w kopii doręczonym został dnia 7 Maia 1821 r. W. Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu W. M. Krakowa Okr. I. równie w kopii tegoż dnia Ur. Kasprzyckiemu Wóytowi Gminy VII. M. Krak. i przez tychże widymowany, na Oryginale. Reszta publikacyi warunków licytacyi nastąpiła podług Art: 7 2 K. P. S. — Nastąpiła i licytacyia przygotowawcza dnia Grudnia 1821 r. przysądzono Patronowi popieraiącemu W. Józefowi Kałasantemu [illegible] za położeną przez niego cenę 1700 Złp. i termin do licytacyi stanowczey oznaczony na dzień 29 Stycznia 1822 r. — W Krakowie dnia 21 Grudnia 1821 r.

Kuliczkowski, *Pisarz.*